

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIAI

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (8 5) 239 6273 / 239 6844

Seimo Pirmininkui V. Pranckiečiui
Ministrui Pirmininkui S. Skverneliui
Švietimo ir mokslo ministrei J. Petrauskienei

2018-02-26

Gerbiamieji,

Kreipiamės į Jus dėl Vyriausybės įgyvendinamos aukštojo mokslo institucinės ir programinės pertvarkos, kurios turinys ir įgyvendinimo būdai yra ypač svarbūs ilgalaikiai Lietuvos ateičiai. Visi esame suinteresuoti, kad tokių pertvarkų rezultatas garantuotų kokybišką aukštąjį išsilavinimą ir vardan tokio tikslo sutelktų aukštojo mokslo bendruomenę. Todėl labai svarbu, kad pertvarka būtų įgyvendinama preciziškai laikantis galiojančių teisės aktų bei konstitucinės doktrinos, saugančios aukštųjų mokyklų autonomiją, teisinės valstybės, teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos principus.

2018 m. sausio 12 d. Seimui priimant nutarimą Nr. XIII-1021 „Dėl pritarimo Lietuvos sporto universiteto reorganizavimui prijungimo prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto būdu“, mes viešai perspėjome Seimo valdančiąją daugumą, kad toks nutarimas yra priimamas šiurkščiai pažeidžiant galiojančiame Mokslo ir studijų įstatymo 38 straipsnyje nustatytą tokios reorganizacijos tvarką: Lietuvos sporto universiteto tarybai nepritarus siūlomam universiteto reorganizavimo būdui, dėl tokio reorganizavimo būdo Seimas turėjo gauti specialų Vyriausybės teikimą, o universiteto tarybos neigiamą nuomonę turėjo įvertinti Seimas. Kaip žinote, nei viena, nei kita nebuvo padaryta: Vyriausybė tokio teikimo Seimui nepateikė, o Seimas neapsvarstė jokios Seimo išvados dėl universiteto tarybos neigiamos nuomonės.

Nors gali atrodyti, kad taip buvo pažeistos tik procedūrinės taisyklės, o tikslas – reformuoti universitetų tinklą yra svarbesnis už procedūras, tačiau, kaip žinote, teisinėje valstybėje negalima remtis nuostata, kad „tikslas pateisina priemones“. Negalima įgyvendinti svarbios reformos, naudojant neteisėtas priemones, nes taip bus sukompromituota ir sužlugdyta tikrai svarbi pertvarka.

Gerbiamieji,

tokią šiurkščią teisinę klaidą yra būtina nedelsiant ištaisyti, kol tai dar nėra sukėlę ilgalaikių pasekmių.

Pagal Seimo priimtą nutarimą, iki kovo 1 d reorganizuojami universitetai turi pateikti universitetų reorganizavimo planą ir reorganizavimo sąlygas.

Siūlome šių dokumentų Seime nepradėti svarstyti tol, kol Vyriausybė ir Seimo dauguma neištaisys 2018 m. sausio 12 dieną Seimo posėdyje padarytų klaidų. Seimas tai gali padaryti iš naujo apspvarstydamas ir priimdamas nutarimą dėl pritarimo minėtų universitetų reorganizavimui, preciziškai laikydamasis Mokslo ir studijų įstatymo, t.y turėdamas Vyriausybės teikimą dėl tokios reorganizacijos bei įvertinęs ir apsvaustęs išvadą dėl Sporto universiteto tarybos neigiamos nuomonės.

Jeigu Vyriausybė nedelsiant nesiims atitinkamų veiksmų, kad būtų ištaisytos tokios šiurkščios teisinės ir konstitucinės klaidos, mes būsime priversti kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą tam, kad įgyvendinant tokią svarbią aukštojo mokslo pertvarką būtų apginti esminiai teisės viršenybės principai.

Taip pat tenka atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad 2018 m. sausio 13 dieną priimto Mokslo ir studijų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo (Nr. XIII-1025), kuris įsigaliojo 2018 m. sausio 24 dieną, įgyvendinimas taip pat gali pažeisti konstitucinius teisinės valstybės, teisinio tikrumo bei teisėtų lūkesčių principus. Šis įstatymas numato, kad iki 2018 m. kovo 1 dienos studijų kryptys įvertinamos ir laikinai akredituojamos pagal Švietimo ir mokslo ministro patvirtintus reikalavimus ir tvarką, o nuo 2018 m. kovo 1 d galios naujos akreditavimo procedūros. Į pagal naujus reikalavimus neakredituotas studijų kryptis negalės būti priimami studentai.

Tokia skubi prievolė universitetams įgyvendinti tokios didelės apimties studijų krypčių pertvarkas, nenustatant jokių racionalių pereinamųjų laikotarpių, neužtikrina konstitucinių teisinio tikrumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų, kuriuos taip pat esame pasiruošę ginti Lietuvos Respublikos Konstituciniame Teisme.

Prašome Jūsų atsižvelgti į mūsų racionalias pastabas labai svarbios Lietuvai reformos įgyvendinimui. Jau padarytas klaidas kol kas nėra sudėtinga ištaisyti. Jas ir jų pasekmes bus žymiai sunkiau taisyti po to, kai tokias neištaisytas klaidas turės įvertinti Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas.

Pagarbiai

Seimo nariai:

Gabrielius Landsbergis

Andrius Kubilius

